

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 409/2016-18

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 12. mája 2016 v senáte zloženom z predsedu Lajosa Mészárosa, zo sudkyne Ľudmily Gajdošíkovej a zo sudcu Ladislava Orosza (sudca spravodajca) predbežne prerokoval sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ], zastúpenej advokátom JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, Námestie M. R. Štefánika 1, Žilina, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Bratislava I v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 210/2012 a postupom Krajského súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 113/2015, a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť [REDAKOVANÉ] o d m i e t a ako zjavne neopodstatnenú.

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 16. decembra 2015 doručená sťažnosť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „sťažovateľka“),

zastúpenej advokátom JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, Námestie M. R. Štefánika 1, Žilina, ktorou namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie svojej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Bratislava I (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 210/2012 (ďalej len „napadnuté konanie okresného súdu“) a postupom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 113/2015 (ďalej len „napadnuté konanie krajského súdu“).

Zo sťažnosti a z jej príloh vyplýva, že sťažovateľka v procesnom postavení žalobkyne bola účastníčkou konania o náhradu škody s príslušenstvom a náhradu nemajetkovej ujmy vedeného okresným súdom pod sp. zn. 11 C 210/2012. Proti rozsudku okresného súdu vo veci samej sp. zn. 11 C 210/2012 z 18. júna 2014 podala odvolanie. Ústavný súd zistil, že vec bola predložená krajskému súdu na rozhodnutie 5. marca 2015. Krajský súd rozsudkom sp. zn. 5 Co 113/2015 z 8. marca 2016 potvrdil rozsudok súdu prvého stupňa a spis mu 5. apríla 2016 vrátil.

Sťažovateľka v sťažnosti a jej doplnení z 8. februára 2016 okrem skutkového stavu uvádza:

„V prvom rade poukazujem na to, že uvedené konanie začalo v novembri 2012 na Okresnom súde Bratislava I. a doposiaľ nebolo právoplatne ukončené...

Ďalej poukazujem na to, že samotné konanie na odvolacom súde trvá neprimerane dlho, pretože spis je už deviaty mesiac na Krajskom súde v Bratislave a podľa informácie z informačnej kancelárie o ňom doposiaľ nebolo rozhodnuté...“

Podľa názoru sťažovateľky:

„... prietahmi v konaní jej boli porušené jej základné ľudské práva - právo na prerokovanie jej veci v primeranej lehote a prerokovanie jej veci bez prietáhov v konaní, čo jej garantuje čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Uvedené sťažovateľke spôsobuje stres, zdravotné problémy a finančnú ujmu, pretože exekučným titulom je povinná zaplatiť

██████████ namiesto 301,206 až 2307,77€ a to len preto, že Krajský súd v Žiline nekonal v súlade so zákonom...“

Sťažovateľka sa domáha priznania finančného zadosťučinenia v sume po 1 500 € od každého z porušovateľov, ktoré odôvodňuje „pocitom právnej neistoty, krivdy, nespravodlivosti, bezmocnosti a úzkosti z nečinnosti Okresného súdu Bratislava I...“.

Na základe uvedenej argumentácie sa sťažovateľka domáha, aby ústavný súd po prijatí jej sťažnosti na ďalšie konanie nálezom takto rozhodol:

„1. Základné právo sťažovateľky ██████████ na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prieťahov upravenej v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote a právo na spravodlivý súdny proces zaručený v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo Okresným súdom Bratislava I. v konaní vedenom pod sp. zn.: 11 C/210/2012 porušené.

2. Základné právo sťažovateľky ██████████ na prerokovanie a rozhodnutie veci bez zbytočných prieťahov upravenej v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prerokovanie veci v primeranej lehote a právo na spravodlivý súdny proces zaručený v čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd bolo Krajským súdom v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn.: 5 Co/113/2015 porušené.

3. Ústavný súd Slovenskej republiky Krajskému súdu v Bratislave v konaní vedenom pod sp. zn.: 5 Co/113/2015 prikazuje konať bez zbytočných prieťahov.

4. ██████████, priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 1500,- EUR, ktoré je Okresný súd v Bratislava I. povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

5. ██████████, priznáva finančné zadosťučinenie vo výške 1500,- EUR, ktoré je Krajský súd v Bratislave povinný jej vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Právnomu zástupcovi sťažovateľky priznáva náhradu trov právneho zastúpenia, ktoré je Okresný súd Bratislava I. povinný vyplatiť na účet JUDr. Mgr. Štefan Buchu..., a to do 3 dní od právoplatnosti rozhodnutia.“

II.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Ústavný súd návrh na začatie konania predbežne prerokuje podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa a zisťuje, či nie sú dôvody na odmietnutie návrhu podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

Podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania návrhy, na ktorých prerokovanie nemá právomoc, návrhy, ktoré nemajú náležitosti predpísané zákonom, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený. Ak ústavný súd navrhovateľa na také nedostatky upozornil, uznesenie sa nemusí odôvodniť.

Z § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde vyplýva, že úlohou ústavného súdu pri predbežnom prerokovaní sťažnosti je tiež posúdiť, či táto nie je zjavne neopodstatnená. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú sťažnosť ide predovšetkým vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, alebo aj vtedy, ak v konaní pred orgánom verejnej moci vznikne procesná situácia alebo procesný stav, ktoré vylučujú, aby

tento orgán porušoval uvedené základné právo, pretože uvedená situácia alebo stav takúto možnosť reálne nepripúšťajú (IV. ÚS 16/04, II. ÚS 1/05, II. ÚS 20/05, IV. ÚS 55/05, IV. ÚS 288/05). Za zjavne neopodstatnenú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

Sťažovateľka namieta, že postupom okresného súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 210/2012 a postupom krajského súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 5 Co 113/2015 došlo k porušeniu jej základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie jej záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Medzi obsahom základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru niet zásadnejších rozdielov, a preto aj vzhľadom na skutočnosť, že ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti rešpektuje a vychádza z judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva k právu podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, možno ich namietané porušenie posudzovať v rámci predbežného prerokovania sťažnosti spoločne.

II.1 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom okresného súdu

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty dochádza v zásade až právoplatným rozhodnutím súdu alebo štátneho orgánu. Preto na naplnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (napr. I. ÚS 10/98, III. ÚS 224/05).

Podľa ustálenej judikatúry ústavného súdu (napr. IV. ÚS 102/05, II. ÚS 387/06) sa ochrana základnému právu podľa čl. 48 ods. 2 ústavy poskytuje v konaní pred ústavným súdom len vtedy, ak v čase uplatnenia tejto ochrany porušovanie tohto základného práva sťažovateľom označenými orgánmi verejnej moci (v posudzovanom prípade okresným súdom) ešte mohlo trvať. Ak v čase, keď sťažnosť bola doručená ústavnému súdu, už nemohlo dochádzať k namietanému porušovaniu označeného základného práva postupom okresného súdu, ústavný súd sťažnosť zásadne odmietne ako zjavne neopodstatnenú (§ 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde). Navyše zjavná neopodstatnenosť sťažnosti, prostredníctvom ktorej sťažovateľ namieta porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, môže vyplývať aj z toho, že porušenie tohto základného práva sa namieta v takom konaní pred všeobecným súdom, v ktorom už príslušný súd meritórne rozhodol pred podaním sťažnosti ústavnému súdu podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (m. m. IV. ÚS 223/2010).

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že okresný súd v napadnutom konaní rozhodol rozsudkom sp. zn. 11 C 210/2012 z 18. júna 2014. Tento rozsudok napadla sťažovateľka v zákonnej lehote odvolaním. V čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu (16. decembra 2015) už teda okresný súd vo veci meritórne rozhodol a spis bol už mimo jeho dispozície, pretože ho 5. marca 2015 predložil krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľky.

Zo zistení ústavného súdu teda vyplýva, že okresný súd v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu už vo veci meritórne rozhodol, a preto v tomto čase už nemohol porušovať základné právo sťažovateľky podľa čl. 48 ods. 2 ústavy ani právo podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru. Ústavný súd preto pri predbežnom prerokovaní odmietol túto časť sťažnosti podľa § 25 ods. 2 zákon o ústavnom súde ako zjavne neopodstatnenú.

II.2 K namietanému porušeniu základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru napadnutým postupom krajského súdu

Na účely preskúmania opodstatnenosti tejto časti sťažnosti si ústavný súd vyžiadal súdny spis krajského súdu sp. zn. 5 Co 113/2015 a požiadal predsedu krajského súdu o vyjadrenie k sťažnosti.

Predseda krajského súdu vo svojom vyjadrení k sťažnosti sp. zn. Spr. 3129/16 z 1. marca 2016 poukazuje na vyjadrenie referujúcej sudkyne senátu 5Co, ktorá oznámila, že vo veci je stanovené „na deň 08. 03. 2016 verejné vyhlásenie rozsudku“. Zároveň oznámil, že z uvedeného dôvodu nie je možné zaslať ústavnému súdu požadovaný spis.

Ústavný súd v súvislosti s prípravou predbežného prerokovania sťažnosti zistil, že krajský súd rozsudkom sp. zn. 5 Co 113/2015 z 8. marca 2016 odvolaním napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa potvrdil. V čase predbežného prerokovania sťažnosti už teda krajský súd o opravnom prostriedku sťažovateľky rozhodol a spis vrátil okresnému súdu.

V súvislosti so svojím zistením ústavný súd poukázal na svoju judikatúru, z ktorej vyplýva, že nie každý zistený priet'ah v súdnom konaní má nevyhnutne za následok porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. II. ÚS 57/01, I. ÚS 48/03, III. ÚS 59/05). Pojem „zbytočné priet'ahy“ obsiahnutý v čl. 48 ods. 2 ústavy je pojem autonómny, ktorý treba vykladať a aplikovať predovšetkým materiálne. S ohľadom na konkrétne okolnosti veci sa totiž postup dotknutého štátneho orgánu nemusí vyznačovať takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy (napr. I. ÚS 63/00).

V prípade, keď ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti zistí, že charakter postupu všeobecného súdu sa nevyznačoval takými významnými priet'ahmi, ktoré by bolo možné kvalifikovať ako „zbytočné priet'ahy“ v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, sťažnosť

spravidla odmietne ako zjavne neopodstatnenú (napr. I. ÚS 41/01, I. ÚS 57/01, III. ÚS 59/05).

Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosti dospel k záveru, že postup krajského súdu v namietanom odvolacom konaní nebol poznamenaný priet'ahmi takej intenzity, že by ich bolo možné kvalifikovať ako zbytočné priet'ahy v zmysle čl. 48 ods. 2 ústavy, pričom uznáva argumentáciu sťažovateľky, že postup krajského súdu mohol byť efektívnejší, avšak poukazuje i na skutočnosť, že v čase rozhodovania ústavného súdu o sťažnosti už krajský súd rozhodol o jej odvolaní (do jedného roka a 3 dní od predloženia spisu), a preto, zohľadňujúc všetky okolnosti posudzovanej veci, sťažnosť podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde odmietol ako zjavne neopodstatnenú.

Po odmietnutí sťažnosti bolo už bez právneho dôvodu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 12. mája 2016